

UDRUGA PROFESIONALNIH VATROGASACA HRVATSKE

Ksaverska cesta 107; 10 000 ZAGREB

Telefon 01/4646-398, Internet: <http://www.upvh.hr>

Fax: 01/4646-398, E-mail: upvh@zg.t-com.hr

OIB: 15336596736 Žiro račun: HR 8323400091100226764

Zagreb 20.10.2017.

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA n/p ministra dr. sc. Davora Božinovića

10.000 ZAGREB

Savska cesta 39.

PREDMET: Minimalnim financijskim standardima za decentralizirano financiranje redovne djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi u 2018. godini

I. Neutemeljeni kriteriji za određivanje minimalnih financijskih standarda

Odlukom o minimalnim financijskim standardima za decentralizirano financiranje redovne djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi u 2017 godini („NN“ 13/17.) na temelju promijenjenih kriterija, smanjeni su iznosi za minimalne financijske standarde većini javnih vatrogasnih postrojbi u različitom postotku od 0,20% - 1,84% dok su manjem broju javnih vatrogasnih postrojbi povećana financijska sredstva za minimalne financijske standarde (6 JVP) od 0,05% do 2,13%. Kriteriji za određivanje minimalnih financijskih standarda u odnosu na prethodne godine su bitno izmijenjeni te smo na ove činjenice našim dopisom od 03.03.2017. godine ukazali i tražili izmjenu navedene Odluke, do koje nije došlo. Također nismo dobili objašnjenje iz kojih razloga je došlo do promjene kriterija temeljem koji se određuju minimalni financijski standardi u odnosu na 2016. godini kad nije došlo do nikakvih zakonodavnih i organizacijskih promjena u cjelokupnom vatrogastvu. U navedenoj Odluci unijeti su novi kriteriji, promijenjeni dosadašnji te izbačena tri kriterija temeljem koji se određuju minimalni financijski standardi i to kako slijed:

1. Novi kriterij je unijet a koji glasi:

– temeljna sredstva – fiksni dodatak, za 10/100 ukupnog iznosa (temeljem čega je određen i na koji način njegov udio od 10/100);

2. Izmijenjeni kriteriji su:

– klasifikacija postrojbe prema ugroženosti, sposobnosti i otpornosti, za 20/100 ukupnog iznosa (ubačen je novi kriterij ugroženost a temeljem kojeg dokumenta je utvrđena ugroženost područja kojeg pokriva postrojba i kako je određen udio 20/100)

– broj stanovnika na površini osnivača i suosnivača koju vatrogasna postrojba može dohvatiti u 15 minuta (izračunato prema podacima Državne uprave za zaštitu i spašavanje – sustav ZEOS), za 25/100 ukupnog iznosa (prethodnim godinama za ovo je bilo određeno 20/100 udjela, što se promijenilo u broju stanovnika na površini osnivača da se ovaj kriterij mijenjao);

– površina osnivača i suosnivača koju vatrogasna postrojba može dosegnuti u 15 minuta (izračunato prema podacima Državne uprave za zaštitu i spašavanje – sustav ZEOS), za 10/100 ukupnog iznosa (prethodnim godinama za ovo je bilo određeno 5/100 udjela, što se promijenilo u površini osnivača i suosnivača da se ovaj kriterij mijenjao);

– dosadašnji prosjek financiranja (od 2003. do 2016. godine), a preračunato prema limitu za godinu iz Odluke), za 25/100 ukupnog iznosa (prethodnim godinama za ovo je bilo određeno 15/100 udjela, što se promijenilo u ovom području da se ovaj kriterij mijenjao);

– ostali rizici, dopunske aktivnosti po zapovijedi i korekcija za osobnu zaštitnu opremu, za 10/100 ukupnog iznosa (prethodnim godinama za ovo je bilo određeno 20/100 udjela, što se promijenilo u ovom području da se ovaj kriterij mijenjao);

3. Izbačeni kriteriji su:

- bruto domaći proizvod (BDP) po stanovniku na području osnivača i suosnivača (preračunato temeljem podataka na razini županija), za 5/100 ukupnog iznosa;
- ukupni broj intervencija javne vatrogasne postrojbe (prosjeak 2005. – 2009.) na području osnivača i suosnivača, za 10/100 ukupnog iznosa;
- korigirani broj intervencija javne vatrogasne postrojbe (na temelju prosjeka 2005. – 2009.) na području osnivača i suosnivača, za 5/100 ukupnog iznosa.

Ako je moguća bitna promjena prethodnih kriterija te uvođenje novih kriterija bez pravne osnove to ukazuje da su i ovi kriteriji pa i prethodni kriteriji neutemeljeni na stvarnim činjenicama nego se određuju prema potrebama. Ovako promijenjeni kriteriji su uvjetovali naprijed navedena smanjenja minimalnih financijskih standarda za pojedine javne vatrogasne postrojbe.

II. Smanjenje bilančnih prava postojećih javnih vatrogasnih postrojbi zbog novoosnovanih javnih vatrogasnih postrojbi

Pored promijene kriterija u spornoj Odluci je uvrštena nova JVP Sinj koja nije bila osnovana kad je izvršena decentralizacija vatrogastva sukladno Zakonu o vatrogastvu (NN 106/99.) te člankom 58a. Zakona o dopuni Zakona o vatrogastvu (»Narodne novine« broj 174/04.), kad su utvrđeni minimalni financijski standardi za decentralizirane poslove vatrogastva.

Prema našim informacijama za 2018. godinu se planira uvrštenje još dvije nove JVP koje će smanjiti bilančna prava postojećih JVP, što će imati utjecaj na smanjenje operative pripravnosti postojećih javnih vatrogasnih postrojbi.

O ovom spornom članku 58a. Ustavni sud je rješenjem Broj: U-I-65123/2009 U-I-1815/2010 od 15. prosinca 2010. godine („NN“ 148/10) odbio prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 47. stavka 1., u dijelu koji glasi: »s područja krša« i članka 58.a stavka 1. Zakona o vatrogastvu (»Narodne novine« broj 106/99., 117/01., 36/02., 96/03., 139/04. – pročišćeni tekst, 174/04. i 38/09.) te u tom predmetu zauzeo stav koji glasi:

„U odnosu na osnivanje i financiranje djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi, situacija je, međutim, drukčija. Naime, u razdoblju od 1993. do 2000., osnivanje javnih vatrogasnih postrojbi, kao profesionalnih postrojbi, bilo je u isključivoj nadležnosti države. Ovo stoga što su se te postrojbe nalazile u sastavu Ministarstva unutarnjih poslova kao postaje i ispostave tog Ministarstva. Slijedom navedenoga, sredstva za njihovo djelovanje osiguravala su se u državnom proračunu. Do promjene dolazi stupanjem na snagu Zakona/99 (1. siječnja 2000.), kada su te postrojbe prenesene u nadležnost jedinica lokalne samouprave, u kojima su bila sjedišta dotadašnjih postaja i ispostava Ministarstva unutarnjih poslova.

Proizlazi, dakle, da je tek stupanjem na snagu Zakona/99 i djelatnost javnih vatrogasnih postrojbi postala decentralizirana funkcija, u nadležnosti jedinica lokalne samouprave (s tim što su te poslove preuzele samo one jedinice na čijem teritoriju se nalazilo sjedište dotadašnjih profesionalnih postrojbi i ispostava Ministarstva unutarnjih poslova). Time je u nadležnost jedinica lokalne samouprave prešla i obveza njihovog financiranja.

Međutim, polazeći od toga da je vatrogasna djelatnost, kao stručna i humanitarna, djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, a kako bi se spriječio poremećaj u financiranju prenesenih funkcija, zakonodavac je propisao obvezu državi da ih nastavi djelomično financirati do 31.

prosina 2004., postupno smanjujući u tom razdoblju postotak udjela države u njihovom financiranju.

U svojim navodima predlagatelji ističu da navedeno predstavlja neustavno financiranje vatrogastva, te da se pokušava nametnuti teza **da su decentralizirane funkcije preuzele samo one jedinice lokalne samouprave koji su osnivači javnih vatrogasnih postrojbi.**

U vezi s navedenim Ustavni sud pripominje da djelatnost javnih vatrogasnih postrojbi (kao decentraliziranih funkcija) i jesu preuzele samo one jedinice lokalne samouprave na čijem području su bila sjedišta postrojbi Ministarstva unutarnjih poslova.

No, jedinice lokalne samouprave slobodne su da u okviru svog samoupravnog djelokruga, sukladno članku 8. Zakona/99 osnuju (nove) javne vatrogasne postrojbe kao javne ustanove jedinica lokalne samouprave. Hoće li to učiniti ili ne, ovisi isključivo o prosudbi nadležnih tijela jedinica lokalne samouprave. “

Sukladno iznijetom stavu Ustavnog suda RH djelatnost javnih vatrogasnih postrojbi (kao decentraliziranih funkcija) i jesu preuzele samo one jedinice lokalne samouprave na čijem području su bila sjedišta postrojbi Ministarstva unutarnjih poslova a kako **novosnovane JVP nisu bile postrojbe Ministarstva unutarnjih poslova na njih nije moguće primijeniti odredbe članka 58a. Zakona o vatrogastvu kojim se utvrđuju minimalni financijski standardi a koji glasi:**

„Vlada Republike Hrvatske donijet će odluku o minimalnim financijskim standardima za obavljanje djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi, u skladu s posebnim propisima, koja će biti temelj za planiranje pomoći iz **državnog proračuna** na godišnjoj razini.

Odluku iz stavka 1. ovoga članka, Vlada Republike Hrvatske donosi do 30. rujna tekuće godine. Odluka iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u „Narodnim novinama“.“

Prema naprijed iznijetom za novoosnovane javne vatrogasne postrojbe ne mogu se odrediti minimalni financijski standardi temeljem članka 58a. Zakona o vatrogastvu na način da se minimalni financijski standardi umanjuju ostalim JVP koje su decentralizirane sukladno Zakonu o vatrogastvu („NN“ 106/99.), te se za novoosnovane javne vatrogasne postrojbe trebalo osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu kako se to radilo u dosadašnjem razdoblju kad su se osnivale nove JVP.

Nismo protiv osnivanja novih JVP na području Republike Hrvatske, ali za iste je potrebno osigurati financijska sredstva sukladno članku 43. stavku 1. Zakona o vatrogastvu iz proračuna jedinice lokalne samouprave koja osniva JVP a ne da se osnivaju nove JVP prebacuje na teret drugih JVP čime se umanjuje njihova operativna spremnost. U koliko se ovakva nezakonita praksa nastavi u Republici Hrvatskoj će uskoro biti 100 JVP a sredstva koja su osigurana za decentralizirane funkcije vatrogastva će biti nedostatna za normalan rad JVP čime će se ugušiti rad onih koji su do sad obavljali ovu djelatnost. Sporni stavak 1. članka 43. Zakon o vatrogastvu glasi:

„Sredstva za financiranje redovne djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi općina, gradova i Grada Zagreba osiguravaju se u proračunu općine, grada ili Grada Zagreba.“

Ovom prilikom ukazujemo na zaključke sa sastanka koji je održan u Ministarstvu financija 13. veljače 2017. godine a na kom je bila prisutna djelatnica Ministarstva unutarnjih poslova gđa. Marina Tuđen na kom je zaključeno:

1. hitna izmjena Zakona o vatrogastvu i Zakona o zaštiti od požara, posebice u dijelu koji se odnosi na osnivanje javnih vatrogasnih postrojbi i donošenje plana zaštite od požara. Navedenim zakonima potrebno je propisati kako Ministarstvo unutarnjih poslova, odnosno Državna uprava za zaštitu i spašavanje ne može dati suglasnost za osnivanje javnih

vatrogasnih postrojbi bez da su prethodno osigurana sredstva za njihovo financiranje, a da se pri tome ne smanjuju bilančna prava postojećih javnih vatrogasnih postrojbi.

2. Razmotriti utemeljenost postojećih kriterija za utvrđivanje minimalnih financijskih standarda za decentraliziranu funkciju vatrogastva u odluci Vlade RH o minimalnim financijskim standardima za decentraliziranu funkciju redovite djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi za određenu godinu,

III. Primjena Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike na profesionalne vatrogasce u JVP

Pored naprijed navedenog tražimo da se kod određivanja minimalnih financijskih standarda za 2018. godinu primijenjeni članak 4. Izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike („NN“ 123/16.) kojim je utvrđeno povećanje osnovice za plaće državnih službenika i namještenika za 2% od 1. siječnja 2017. godine, 2% od 1. kolovoza 2017. godine te 2% od 1. studenog 2017. godine, što je sukladno s člankom 128. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike („NN“ 104/13.) koji utvrđeno da:

„Vlada Republike Hrvatske obvezuje se da će se odredbe ovoga Ugovora, u pogledu plaća i materijalnih prava, primjenjivati i na profesionalne vatrogasce dok se sredstva za te namjene osiguravaju u državnom proračunu.“

Člankom 9. stavkom 1. Izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike („NN“ 123/16.) utvrđeno je da: *„Ostale odredbe Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike ostaju neizmijenjene.“* pa tako ostaje i odredba članka 128. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike („NN“ 104/13.).

Pored navedenog, člankom 1. Zakona o dopunama Zakona o vatrogastvu („NN“ 174/04.) kojim se u postojeći Zakon o vatrogastvu dodaje članak 58a. gdje je u stavku 1. utvrđeno je da:

„Vlada Republike Hrvatske donijet će odluku o minimalnim financijskim standardima za obavljanje djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi, u skladu s posebnim propisima, koja će biti temelj za planiranje pomoći iz državnog proračuna na godišnjoj razini.“

Sukladno navedenim odredbama Kolektivnog ugovoreno povećanje osnovice za plaću koja je utvrđena člankom 4. Izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike treba primijeniti i na profesionalne vatrogasce odnosno minimalne financijske standarde koji bi se za navedene postotke trebali izmijeniti odnosno povećati iznos za plaće.

IV. Donošenje Odluke o minimalnim financijskim standardima za decentralizirano financiranje redovne djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi u 2018. godini

Pored navedenog, tražimo da Vlada Republike Hrvatske, Odluku o minimalnim financijskim standardima za decentralizirano financiranje redovne djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi u 2018. godini, a sukladno naprijed iznijetom, donese do 30. rujna tekuće godine kako je to navedeno u članku 58a. stavku 2. Zakona o vatrogastvu.

S poštovanjem,

P R E D S J E D N I K:
Goran Franković, dipl. ing.